

1. URL: Uniform Probate Code 1969 – Режим доступу: http://www.uniformlaws.org/shared/docs/probate%20code/2014_UPC_Final_2015dec31.pdf.
2. URL: Law of Property Act 1925– Режим доступу: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Geo5/15-16/20/contents>.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/435-15.
4. URL: Wills Act 1837– Режим доступу: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Will4and1Vict/7/26/contents>.

Піскун Д.А., студентка
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРИЙНЯТТЯ ПРОПОЗИЦІЇ, ОБІЦЯНКИ АБО ОДЕРЖАННЯ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ

На шляху до євроінтеграції за останні роки в Україні проводиться реформування різних сфер та галузей, включаючи реформування Кримінального закону. Одним із проблемних питань в Україні є протидія корупційним проявам та боротьба з корупціонерами. Для більш ефективної протидії корупції Україною ратифіковані та підписані низка міжнародно-правових актів та отримані рекомендації від міжнародних організацій, таких як Організації економічної співпраці та розвитку (ОЕСР), Групи держав проти корупції (G?-RECO) щодо протидії корупційній злочинності.

Відповідно до імплементації міжнародного законодавства, були внесені зміни до Кримінального кодексу України. Основною зміною стало заміна поняття - «хабар» на поняття - «неправомірну вигоду», яке за своєю суттю більш ширше поняття, що дало змогу боротися з корупцією кримінально-правовими засобами більш дієвою. А також встановлена кримінальна відповідальність не лише за одержання особою неправомірної вигоди, а й за прийняття її пропозиції чи обіцянки, які визнаються закінченими вже на початок виконання суспільно небезпечного діяння.

Ще однією важливою зміною в КК України стало відсутність можливості звільнення від кримінальної відповідальності за вчинені корупційні кримінальні правопорушення (ст. ст. 45-48 КК України). Перелічені норми мають своє підґрунтя в нормах міжнародного права та є ще одним поступом у боротьбі із корупцією в Україні. Незважаючи на внесені до КК зміни, відкритим питанням є те, чи є запроваджені норми оптимальним варіантом удосконалення кримінального законодавства у рамках протидії корупційним проявам. Боротьба з корупцією це проблема не лише України, а й інших держав. Для України є важливим перейняття досвіду подолання корупції в країнах

Європи. Для України вкрай важливим є перейняття досвіду протидії з корупційними правопорушеннями є вивчення досвіду європейських країн. На прикладі Королівства Данії як відбувається боротьба з корупцією.

Характерною рисою корупційної системи Данії є те, що вона має розвинену систему законодавства, судових та правоохоронних органів, але не має національної антикорупційної стратегії. Для протидії корупції у Данії є відповідні норми у Кримінальному кодексі. Кримінальний кодекс Данії не містить положень щодо поняття «корупція», але є статті за які передбачається кримінальна відповідальність за протиправні діяння такі як хабарництво, розкрадання, шахрайство, зловживання владою, службовий підлог. Що стосується хабарництва, максимальний розмір покарання за активний хабар у державному секторі збільшився з трьох років до шести років. За хабарництво в приватному секторі та хабарництво арбітрів максимальне покарання збільшилося з одного року і шести місяців до чотирьох років.

Державні та приватні антикорупційні ініціативи відіграють важливу роль у запобіганні корупції. Наприклад, Данське агентство міжнародного розвитку прийняло так звану політику нульової толерантності, згідно з якою антикорупційні положення включаються в усі урядові угоди про датську допомогу в розвитку, контракти з компаніями, які беруть участь у цій діяльності, тобто, компанії повинні підписати декларацію про заборону підкупу як прояв корупції, у зв'язку з чим порушення відповідного положення призводить до розірвання договору та відмови від подальшого партнерства.

Введено процедуру повідомлення про корупцію та проведено тренінги з виявлення корупційних ризиків. Державна служба Данії характеризується високим ступенем чесності. Завдяки датським традиціям високих етичних стандартів та прозорості публічних процедур у державному управлінні існує лише декілька офіційних правил, що регулюють питання боротьби з корупцією. Данія має Кодекс поведінки для державних службовців з 2007 року. Цей Кодекс стосується практичних аспектів, що описують ситуації, які можуть виникнути у державній адміністрації, включаючи «основні цінності та принципи», «свободу слова», «обов'язок конфіденційності», «неупередженість» та «прийняття подарунків». У 2007 році Міністерство юстиції випустило брошуру «Як уникнути корупції». У брошурі наводилися приклади та інтерпретації данського антикорупційного законодавства [2, с. 75].

Антикорупційний досвід Данії дійсно виглядає певним орієнтиром до якого має прагнути кожна країна, у тому числі, й Україна. Основною перевагою є належне урядування, адже органи публічного адміністрування здійснюючи свої повноваження усвідомлюють важливість своїх дій для добробуту суспільства, оцінюють діяльність в сфері управління як престижну та цінують свою репутацію. Крім цього в системі протидії корупційним правопорушенням активну участь в європейських державах, які значно знизив рівень корупційних ризиків активно використовують участь громадськості.

Україною було встановлено шлях до євроінтеграції і тому у 2006 році та

ратифіковано Кримінальну конвенцію про боротьбу з корупцією; Конвенцію Ради Європи про кримінальну відповідальність за корупцію, яка набрала чинності у 2010 році; Цивільну конвенцію про боротьбу з корупцією, яку було ратифіковано у 1995 році та яка набрала чинності у 2006 році; 18 жовтня 2006 р. Верховна Рада України прийняла Закон України «Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції» тощо.

За часів Руської Правди існувала «система кормління», яка утримувала чиновників за рахунок населення відповідної території, що не суперечило букві закону та вважалося соціально-прийнятним явищем. Правові норми, які вперше передбачали відповідальність за одержання неправомірної вигоди, з'явилися у Судебниках 1497 та 1550 рр., однак вони не мали універсального характеру і поширювалися переважно на сферу здійснення судочинства. У подальшому одержання неправомірної вигоди диференціюється в залежності від правомірності дій, вчинюваних вигодоодержувачем, з'являються нові його форми, а також види неправомірної вигоди (Уложення про покарання кримінальні та виправні 1845 р., Кримінальне уложення 1903 року) [1, с. 78].

Згідно закону України «Про запобігання корупції» *корупція* це - використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей. *Неправомірна вигода* це - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав [3]. Відповідальність за корупційне правопорушення передбачено як адміністративна, так і кримінальна відповідальність. За вчинення кримінального корупційного правопорушення передбачено кримінальна відповідальність за ст. 368 КК України.

Таким чином було проаналізовано систему заходів протидії корупції Королівства Данії з якої зрозуміло, що основною перевагою цієї системи є належне урядування, адже органи публічного адміністрування здійснюючи свої повноваження усвідомлюють важливість своїх дій для добробуту суспільства, оцінюють діяльність в сфері управління як престижну та цінують свою репутацію.

1. Канцір В. С. Історичні аспекти встановлення відповідальності за прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди. *Право.ua*. 2016. № 1. С. 74-79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pravo_2016_1_16.

2. Хабарова Т.В. Зарубіжний досвід запобігання корупції. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія «ПРАВО». Випуск 27. 2019. URL:

<https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/14009/13436>.

3. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради* (ВВР), 2014, № 49, ст.2056 (Дата оновлення: 05.02.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>. (Дата звернення: 20.04.2021).

Пугачова Ю.О., курсантка
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ ДАРУВАННЯ

За договором дарування одна сторона (дарувальник) передає або зобов'язується передати у майбутньому іншій стороні (обдаровуваному) безоплатно майно (дарунок) у власність відповідно до п.1 ст 717 ЦК України. Безоплатність можна визначити як відсутність зустрічної еквівалентної вимоги.

Сторонами договору є дарувальник (той хто передає, або зобов'язується передати в майбутньому майно) та обдарований (той кому передають безоплатно майно у власність) [1, с.40].

Ст.717 ЦК України передбачається припинення права власності з боку однієї сторони (дарувальника) та виникнення права власності у другій стороні (обдарованого). Слід зазначити, що цей договір обов'язково повинен бути безоплатним і дарувальник не має право вимагати від особи, яка є обдарованою, зустрічних дій будь якого характеру (майнового або немайнового). Інакше цей договір не можна вважати договором дарування. Безоплатність є основною кваліфікуючою ознакою, за якою договір дарування відрізняється від договору про передачу майна у власність.

Договір дарування може бути одностороннім і двостороннім, реальним і консенсуальним. Він, як і інші договори, у разі необхідності, може бути припинений, але, зважаючи на те, що дарування є специфічним процесом, Цивільним Кодексом України встановлено особливі умови його припинення.

Підставами припинення договору дарування може бути його розірвання; одностороння відмова від договору однієї зі сторін або недійсність договору.

У разі розірвання договору зобов'язання сторін договору припиняються. Правові наслідки розірвання договору передбачені ч.2 ст.653 ЦК України. Наслідками розірвання договору дарування є припинення права власності обдаровуваного на дарунок, тобто обов'язкове повернення речі, яка була предметом договору, незважаючи на її природний знос. Законом також забороняється відшкодування вартості дарунка з метою залишення його у себе, а дарувальник не може вимагати відшкодування збитків або матеріальних, завданих предмету договору. Також не передбачається повернення витрат на